

Foreningen til støtte for Rumænien

- af 2003

Hjælp til selvhjælp

Nyhedsbrev nr. 63
Marts 2020

Lidt aktuelt fra formanden.

Så fik vor forening prøvet noget nyt: At udsætte et årsmøde. Nu bagefter forekommer det mere og mere rigtigt, at vi traf den beslutning, og det viste sig også, at biblioteket ville være lukket den lørdag alligevel.

Vi håbede, at der kunne komme så meget overblik over situationen snart, at vi kunne melde en ny dato ud, men vi ved stadig så lidt, at det ikke giver mening at gætte på, hvornår situationen er stabil nok til, at vi forsvarligt kan afholde vort årsmøde. Der bliver udsendt indkaldelse med vedtægternes varsel, så snart vi ved nok om fremtiden.

Også Rumænien er selvfølgelig berørt stærkt af Covid-19 virus. Ifølge de tal, der d. 25. marts var tilgængelige, er virusudbruddet nok lidt mindre end i Danmark, men det er stadig alvorligt nok for de berørte. Og der var en del usikkerhed om tallene fra Bukarest.

Den rumænske regering har påbudt strengere restriktioner end vi har her. De rumænere, der har et uopsætteligt og lovligt ærinde, skal udskrive en formular med udgangens formål og have med sig - f.eks. nødvendigt arbejde eller madindkøb. Er man over 65 år, må man kun bruge denne udgangsmulighed mellem kl. 11 og 13. Alle andre skal blive inde. 96000 har grundet sygdomsformodning total hjemmekarantæne. Militæret har sat ca. 450, der har brudt udgangsreglerne, i tvangskarantæne på passende institutioner.

Vi håber, at vore familier i Rumænien klarer sig godt igennem den næste tid, og at du, der læser dette, også passer på at holde dig rask.

Michael Tønning.

Kære FSR-medlemmer, kære venner.

Som altid, når Aase fortæller, at det er tid til jeres årlige møde, kommer jeg til at tænke på, hvor hurtigt tiden flyver. Jeg var 23 år gammel, da jeg kom til Danmark og mødtes med Gunner Madsen og Aase for at tale om basis for en ny organisation. Nu er jeg 40.

Dette brev er skrevet på vegne af familierne i Dubova, der gerne vil takke alle de danske venner, der er involveret i adoptionsprogrammet, og som stadig tilbyder deres støtte. Folk her er opmærksomme på, at vi bliver gamle, og for mange af os og jer har tiderne ændret sig. De fleste af jer har dog stadig fundet styrken og midlerne til fortsat at støtte familierne i vores område.

For at sikre, at vi hjælper de familier med flest problemer, gennemførte vi sidste år nogle ændringer. Vi vurderede alle rumænske familier. Aase kan fortælle jer om det, om de familier vi har nu, og hvad vore planer er. Vi kan godt forstå, at nogle rumæn-ske familier kan føle sig frustrerede, men jeg kan forsikre jer, at vi gjorde vore bedste for at indsamle disse oplysninger.

I weekenden tager jeg til Dubova for at aflevere den månedlige støtte, så på vegne af alle jeres venner her og de rumænske familier - tak for jeres fortsatte hjælp.

Som altid mange tak til organisationens bestyrelse, dens aktive medlemmer og de 4 "julemænd", der stadig kommer her hver år og giver sig tid til at holde dette projekt i gang.

Med venlig hilsen, hold jer trygge i denne "skøre virustid".

Marian

Marian har sendt denne hilsen den 13. marts, en hilsen til os alle til vores årsmøde.

Aase

Paradigmeskift i rumænske politik

Indsendt af [Kjeld Erbs](#) jan 21, 2020, bragt med tilladelse af Magasinet rØST

OPRYDNING | Den nye liberale regering i Rumænien har påbegyndt det, den selv kalder en oprydning efter sin forgænger. Retsreformerne, pensionsordninger og mystiske ansættelser i staten fra den tidligere regering er alt sammen noget premierminister Ludovic Orban og præsident Klaus Johannis vil se nærmere på i deres bestræbelser på at gøre Rumænien til et "normalt europæisk land".

Rumænien fik en ny regering i midten af oktober (se [Også en Orban i Rumænien](#)). Ludovic Orban, som nogle rumænske medier allerede benævner den gode Orban, dannede en liberal regering og en måned senere genvalgte de rumænske vælgere den liberale Klaus Johannis som præsident. Da Orban er halvt ungarer og Johannis tilhører det tyske mindretal, kan man drille rumænerne med at sige, at de nu regeres af udlændinge. Med det liberale parti i front både i regeringsrådet på Piata Victoria og i Præsidentpaladset Cotroceni, tegner der sig derfor et muligt paradigmeskift. I valgkampen lovede Johannis at videreføre kampen for at gøre Rumænien til et "normalt europæisk land". Johannis lagde eftertryk både på normal og europæisk. Mange håber det liberale norma-

liseringsprojekt lykkes, men da der er talrige udfordringer i rumænsk politik, vil kun fremtiden kunne vise det.

Tilbagerulning af retsreformen

Et af de allervigtigste spørgsmål der nu stilles, er om regeringen vil tilbagerulle de omtvistede retsreformer, som PSD/ALDE regeringen gennemførte? (se [Retsreformen i Rumænien](#)). Det tyder meget på, for Parlamentet har allerede taget hul på tilbagerulningen, idet Senatet har taget skridt til at opløse anklagemyndighedens nye Specialsektion til undersøgelse af dommernes kriminalitet. Specialsektionen (SIIJ: Sectia de Investigare a Infractiunilor din Justitie) kom aldrig til at fungere og trods mange forsøg mislykkedes det at udnævne en leder af SIIJ. Der var stor modstand mod denne del af PSD/ALDE regeringens retsreform – ikke blot blandt offentligheden og dommerne i Rumænien, men også i EU Kommissionen, Venedig Kommissionen med flere. Da PSD og dets støtter stadig sidder på flertallet i parlamentet, vil tilbagerulningen måske først kunne ske efter parlamentsvalget, der evt. fremrykkes fra december til foråret 2020.

Ændring af valgloven

Et stort ønske for de liberale har været at ændre valgloven således, at borgmestre og eventuelt også amtsborgmestre fremover vælges i to omgange (ligesom præsidentvalget). Hensigten er at svække Socialdemokratiet (PDS), som hidtil i mange byer og amter (judete) har været det største parti. Valg i to omgange vil begunstige mindre partier, der så kan lave koalitioner og vælge flere borgmestre end hidtil. Det må derfor forventes, at regeringen snart fremlægger et forslag om ændringer i valgloven.

En ny valglov kan også ses i sammenhæng med de bestræbelser den nye regering gør sig for at "af-psd'isere" de offentlige institutioner. I Rumænien er det velkendt, at PSD har sat sig tungt på flertallet af de 41 amter, landet er opdelt i. De kaldes baronerne, da de har udviklet sig til regionale magtcentre, der som middelalderens feudalherrer kan "fixe" ethvert problem. Det gælder også og måske især kanalisering af penge

fra statsbudgettet og fra Udviklings- og Investeringsfonde.

"Oprydning"

I samme forbindelse kan nævnes, at den nye regering er i fuld gang med at udskifte præfekterne i de 41 amter. Præfekterne er statens regionale embedsmænd (en slag politimestre) med blandt andet ansvar for udstedelse af kørekort, pas og motorregistrering. Præfektet var tænkt som et afpolitiseret, professionelt embede, men er ikke desto mindre blevet politiseret i den forstand, at den til enhver tid siddende regering som regel udpeger partifæller som præfekter. Nu har Orban regeringen allerede afskediget 28 af de 41 præfekter og 11 underpræfekter, hvorefter det forventes, at de ledige embeder besættes med personer med anden partifarve.

Oprydningen stoppede ikke her, for lige før jul afskedigede den nye Indenrigsminister chefen for Gendarmeriet og hans næstkommanderende. At netop disse to udskiftes, undrer ikke, da deres rolle i urolighederne den 10. august 2018 (se [Diasporaens demonstration i Bukarest den 10. august](#)) er blevet kritiseret og undersøges nu nærmere.

Kasseeftersyn i den offentlige sektor

Den nye regerings kasseeftersyn afslørede endvidere et stort underskud på statsbudgettet. En del af underskuddet er opstået, fordi PSD/ALDE-regeringen siden tiltrædelsen i januar 2017 har ansat 60.000 ekstra i staten. Onde tunger siger, at det er venner og partifæller, der skal begunstiges. Ofte er ansættelserne sket uden om de normale ansættelsesprocedurer. I Bukarest taler man om overbefolkede ministerier og affolkede amter. I hvert tilfælde høres i hovedstaden en joke om, at Teleorman amtet – hvor den nu fængslede PSD eks-leder kom fra – er affolket, fordi alle hans partifæller er ansat i Udviklingsministeriet i Bukarest. Et andet eksempel er Indenrigsministeriet, hvor der siden 2017 er ansat 1000 nye medarbejdere, hvis specifikke arbejde man ikke ved ret meget om.

Den nye regering har bedt alle ministerier (som der efter regeringskiftet er cirka 10 færre af) om at reducere deres stabe. Det vil uundgåeligt gå ud over den afgåede regerings støtter, altså PSD'ere. Den nye (midlertidige) PSD-ledelse frygter at tabe endnu mere magt, også i amterne, hvor afstemningsresultatet ved præsidentvalget tydede på en generel svækkelse af PSD.

Da den nye finansminister som et led i kasseeftersynet nåede frem til Det Nationale Program for Lokal Udvikling (PNDL: Programul National de Dezvoltare Locala) så han, at programmet næsten var fordoblet på tre år! PNDL er i Rumænien mistænkt for at være en pengemaskine, hvor PSD har kanaliseret flere milliarder lei til de såkaldte baroner i de 41 amter, som for flertallets vedkommende er PSD støtter. Det har staten ikke råd til, så PNDL har fået beskåret sit budget med to milliarder lei. Samtidigt passer det fint ind i regeringens bestræbelser på at svække PSD.

Specialpensioner fjernes

De tidligere regeringer har været generøse til at dele "julegaver" ud til forskellige personalegrupper som piloter, officerer, diplomater og politichefer i form af specialpensioner. Ordningen har antaget et voldsomt omfang og belaster statsbudgettet med ni milliarder lei, som deles ud til cirka 190.000 personer. Specialpensionerne er ikke blot en belastning for statsbudgettet, men skaber endnu mere ulighed i landet, som i forvejen rummer voldsomme kløfter mellem forskellige grupper. De fleste rumænere der modtager almindelige pensioner – de udgør cirka fem millioner – modtager hver måned cirka 1100 lei, men modtagere af specialpensionen modtager fra 5.000 til 17.000 hver måned! Pensionerede Securitate officerer, der i kommunisttiden overvågede og mishandlede befolkningen modtager også ekstremt høje pensioner, medens de endnu levende ofre knapt kan overleve på deres langt mindre pensioner.

På den baggrund agter den nye regering at begrænse omfanget af disse særlige pensioner, hvilket straks udløser heftige

protester. Ikke desto mindre fremlagde regeringen i uge 51 et lovforslag om at indskrænke antallet af modtagere af specialpensioner til kun at omfatte højere officerer og enkelte andre. I første omgang udsatte senatet – hvor PSD og dets støtter har flertal – behandlingen af lovforslaget.

Det rumænske guld

Noget af det sidste PSD/ALDE-regeringen foretog sig var et forsøg på at hjemtage landets guldbeholdning fra London, hvor Rumænien i 90'erne deponerede 61 tons guld i Bank of England. Det har nok været tænkt som et populistisk projekt, der forventedes at styrke regeringens popularitet. Man havde set, at Polen hjemtog sine guldreserver og blev inspireret til at gøre det samme hjemme i Rumænien. Men da det var den rumænske nationalbanks kompetence at tage vare på guldet og da BNR modsatte sig hjemtagningen, ligger de 61 tons guld stadig i London. Den nye liberale regering har endnu ikke taget stilling til projektet, men det menes, at den lader nationalbanken tage sig af sagen.

Men Rumænien har også guld placeret i Moskva og her har Ludovic Orban-regeringen indkaldt den Russisk-Rumænske Kommission, der nedsattes for nogle år siden. Sagen handler om de værdier (ikke bare guldreserver, men også malerier, manuskripter, juveler samt andre nationale klenodier) Rumænien sendte til Moskva i 1916 og 1917, hvor Central Magterne under første verdenskrig indtog Bukarest. Gennem årene har USSR/Rusland tilbageleveret dele af værdierne, men Rumænien påstår, at man slet ikke har fået alt leveret tilbage. At også Rusland tager sagen alvorligt, fremgår af at man deltager i Guldkommissionens møder, hvor det seneste møde afholdtes i Sinaia i 2016 og det næste afholdes i Moskva. I sagen om "Moskva-Guldet" er det regeringen, der har kompetencen (og ikke Nationalbanken).

De to guldprojekter er derfor helt forskellige. Guldet i London spiller en rolle i nationalbankens pengepolitik og bliver formentligt liggende. Guldet i Moskva derimod kan blive et "spillekort" i de russisk-rumænske forbindelser.

Billeder taget den 23. marts - den dag havde vi flot solskin

Marian fortæller, at Rumænien også er ramt af Coronavirus. En stor del af de rumænere, der arbejder i Italien, er vendt hjem. De er sat i karantæne i Arad og Timisoara.

En del rumænere nåede ikke at komme ud af Italien, inden grænserne blev lukket. Iflg. nogle rumænske netaviser er de til dels overladt til sig selv, hvor de nu måtte befinde sig.

Som herhjemme mangler de rumænske hospitaler også værnemidler af enhver art samt isolationstuer.

Skoler og kirker er lukkede. Mariæ Bebudelse den 25. marts er en stor helligdag i Rumænien.

Lad os håbe, at situationen snart bedres, og vi alle kan vende tilbage til normale tilstande.

Aase

Støt vore annoncører, de støtter os

Lions Suså

Steaua Dunarii, Eselnita
www.steaua-dunarii.ro

Lions Fuglebjerg

Næstvedvej 230, Høm
4100 Ringsted

Dit tandteam
Karin Lhjungmann Aps.
Brogade 14, 4100 Ringsted
Tlf. 57611801

Nordvej 5
4200 Slagelse
58 53 07 77

Årsmødet 2021

Lørdag den ?? marts kl. 14.00

på

Slagelse Bibliotek,

Stenstuegade 3, 4200 Slagelse

Sæt allerede nu X i kalenderen

Ringsted Y's Men's Club

Slagelse Biludlejning

Valbyvej 41, DK-4200 Slagelse
Tlf. +45 58 52 33 65
www.slg-biludlejning.dk

Rotary Danmark

Torvet 4
4690 Haslev
Tlf. 56 31 21 72

JP Service, Lille Høm 10, 4100 Ringsted
Tlf. 40118834

Bestyrelse:

Michael Tønning, formand
Nordvej 5, 4200 Slagelse
Telefon: 58 53 07 77
Mail: formand@fsr2003.dk

Aase Krüth, kasserer
Næstvedvej 393, 4100 Ringsted
Telefon: 57 61 54 05
Mail: kasserer@fsr2003.dk
Bank: Danske Bank reg.nr. 3511 konto 10025583
Girokonto: 1-002-5583
CVR-nr. 32137873

Henny Hoffmann, sekretær
Rødkælkevej 6, 4250 Fuglebjerg
Telefon: 29 44 92 25
Mail: sekretaer@fsr2003.dk

Herdis Winther Olsen
Vestergade 13, Kr. Helsingør
4281 Gørlev
Telefon: 30 27 12 00
Mail: hwo@fsr2003.dk

Tina Walegorski Stub
Næsbyvej 39, Næsby
4171 Glumsø
Telefon: 25 56 55 06
mail: tws@fsr2003.dk

Hjemmeside: www.fsr2003.dk

REDAKTØR NYHEDSBREVE: AASE KRÜTH